

NÉPLAP

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT KELETMAGYARORSZÁGI KERÜLETÉNEK NAPILAPJA

Ellátási segély

Amióta a felszabadulás megtörtént, számtalan ízben lehettünk örvendező tanúi annak a nagylelkűségnek, amelyet a Szovjetunió kormánya és népének tagjai is a magyarsággal szemben tanúsítanak. A Vörös Hadsereg leg-egyszerűbb tagjaitól a hadvezetőség és ellenőrző bizottság magasrangú tagjaiig, a szovjet diplomataikig és a kormányig kis és nagy cselekedetekben egyaránt megmutatták, hogy a magyar néppel szemben az összes elkövetett bűnök ellenére sem kívánnak ellenséggé banni, hanem támogatni akarják a demokratikus megújulásban a nemzet erőfeszítéseit.

Nem lehet meghatalomság nélkül gondolni azokra a vörös katonákra, akik a budapesti utcai harcokban, miután egy-egy háztömböt a németektől megfúrtak, sokszor saját szájuktól elvonva a falatot — adtak egy-egy szeletet az éhezéstől már jártányi erővel sem rendelkező pesti lakosságnak. Nem lehet csak egyszerű hálaival gondolni arra a nagylelkűségre, amellyel a Szovjetunió az elmúlt év decemberében maga nyújtott segítséget a harcoktól szétzilált országnak arra, hogy darabjaira hullott állami életét újrakezdhesse. Nem említhetjük szürke tényként azt sem, hogy a fegyverszüneti feltételekben lehetővé tették a magyarság számára, hogy fegyverrel vívjá ki helyét ismét a szabadságszerető népek sorában. Ezek olyan tények, amelyek a hálán túl elgondolkozássra is kell, hogy készítsenek bennünket.

Mi az az erő, mi az az ok, amely a szovjet népet és annak vezetőit ilyen fennkölt gesztusok alkalmazására készítteti? Mi az az ok, ami a háborús bűnök, pusztítások ellenére sem a megtörlést tűzi ki céljául, hanem a segítségnyújtást a talpraállítás-hoz?

Mindennek az oka az, hogy az Szovjetunió a dolgozók állama és a szovjet népek és vezetőinek szemlélete és világnézete a dolgozók szemlélete és világnézete. Ez a szemlélet és ez a világnézet teszi lehetővé számunkra, hogy a magyar dolgozókat, még ha bűnököt követtek is el velük szemben, talpraesíteni és új élet kezdésére alkalmassá tenni akarják. Ez a világnézet nem a népek és nemzetek közötti ellentétekre, nem a népek elnyomására, hanem a világ dolgozóinak megértésére és kölcsönös segítségnyújtására épül.

Ennek a nemes gesztusnak, fennkölt gondolkodásnak újabb tanújelét kaptuk a mai napon, amikor G. M. Puskin, a Szövetséges Ellenőrző Bizottság politikai tanácsadója a szovjet kormány nevében bejelentette, hogy nagymennyiségű ellátási segélyt adnak Magyarországnak számára.

A Szovjetunió ellátási segélyt ad Budapestnek és az ipari központoknak

A 15 ezer tonna kenyérgabona, 3 ezer tonna hús és 2 ezer tonna cukor átadása mar megkezdődött

A MTI jelenti: A Szövetséges Ellenőrző Bizottság politikai tanácsadója, G. M. Puskin követ úr tegnap levélváltás útján közölte Gyöngyösi János magyar külügyminiszterrel, hogy a Szovjetunió az Ideiglenes Magyar Nemzeti Kormány kérésére ellátási segélyt bocsájt Budapest város és más

magyar ipari központok lakosságának rendelkezésére. A Puskin úr által átnyújtott jegyzékben azt közlik, hogy a Szovjet Kormány kölcsönképpen átad az Ideiglenes Magyar Kormányának a megjelölt célokra 15 ezer tonna kenyérgabonát, 3 ezer tonna húst és 2000 tonna cukrot. Gyöngyösi János külügyminisz-

ter a magyar kormány és egyúttal Budapest és a többi ipari központ lakosságának nevében hálaátfejezte ki a Szovjetunió Kormánya iránt ezért a segélyért.

Az élelmiszerek szállítása és a magyar kormány budapesti képviselője részére való átadása már megkezdődött.

Óriási méretű szovjet áttörés Oppeln és a Szudeták között

A szovjet csapatok Komárom felé nyomulnak előre — Az amerikaiak elfoglalták Mainzet és Ludwigshafen — Kundst dtet elmentettek Molotov felmondta a szovjet-örök egyezményt

Moszkva, március 22. (MTI) A Szovjet Tudósító iroda március 21-i hadműveleti jelentése:

Csapatunk folytatták Kelet-Poroszországban a bekerített német csapatok megsemmisítésére irányuló harcukat és ennek során elfoglaltak számos helységet. Braunschweig város elfoglalásánál csapataink a következő hadizsákmányt ejtették: 204 harckocsi, 2500 páncélozott csapatszállító gépkocsi, 109 aknavető, 204 géppuska, 1050 gépkocsi, 5 mozdony, 633 vasúti kocsi, azonkívül számos élelmiszer- és hadianyagraktár került csapataink kezére.

Csapatunk folytatták Danzig irányában előretörésüket és elfoglaltak számos helységet. Március 20-án ebben a körzetben 600-nál több német katonát és tisztet ejtettek foglyul.

Breslau körzetében a harcok

A 3. amerikai hadsereg két nap alatt 30.000 foglyot ejtett

London, március 22. (MTI) Amerikai tankhaderők

átvágta Ludwigshafen fontos

területét a bekerített ellenség megsemmisítésére.

Március 20-án csapataink az egész arcvonalon megrognáltak, vagy megsemmisítettek 176 német harckocsit és rohamlöveget. Légharcokban és légharító ágyúink tüzeben lelőttük az ellenség 69 repülőgépét.

Március 20-án virradó éjjel nehézbombvető repülőgépeink légitámadást intéztek Veszprém vasúti csomópont ellen.

A bombázott vasúti csomópont területén több helyen robbanásoktól kísért tűz keletkezett. Március 19-én balti flottánk légiereje Pilau kikötőjében elsüllyesztett két — egyenként 5-6 ezer tonna ürtartalmú — szállítóhajót.

vegyipari városon és elérték a Rajnát.

Tegnap 20 km-es előretörés után,

amikor a szövetségesek elérték a Rajnát, látták, hogy a németek felrobbantották a Ludwigshafen és Mannheim közötti nagy Rajna-hídat. Az amerikaiak gyors ütemben hatoltak előre Worms felől és heves utcai harcokban megtörték a németek ellenállását. Kaiserslautern felé, amely mar szövetséges kezén van, a 3. amerikai hadsereg kötelékei gyors ütemben közelednek az előretörő 7. amerikai hadsereg élcsoportjaihoz.

A 7. hadsereg elfoglalta Homburgot. Ez a két hadsereg egyébként már több helyen csatlakozott egymáshoz és együttes erővel rohanják le az utolsó német állásokat a Rajnától nyugatra. Egyik város a másik után esik el.

A 3. hadsereg egymaga két nap alatt 30.000 foglyot ejtett és 20.000 szövetséges állampolgárt szabadított ki a német kényszer munkatáborokból.

A háboru eddigi leghatalmasabb és leggyorsabb szövetséges győzelme bontakozik ki.

Az 1. amerikai hadsereg a Rajna keleti partján most felzárkózik a Siegföldyhoz. A front északi végéről nem adtak ki semmiféle jelentést. Itt hajnal óta hatalmas tüzlőgöngyöt zúdítanak a szövetséges ágyúk a Rajna keleti partján lévő német állásokra.

A 3. hadsereg március eleje óta 13.500 km² területet szállt meg és

Ennek az ellátási segélynek nemcsak az a jelentősége, hogy a 24-ik órában hathatós segítséget nyújt Budapest éhező népének, nemcsak az a jelentősége, hogy a kifosztott ország éléskamráinak szűkös viszonyait jelentősen megjavítja, hanem az, hogy ez is bizonyítja annak a megértésnek,

amit a magyar dolgozók demokráciáért folytatott harcának elismerése terén mutat.

A Vörös Hadsereg valóban felszabadítóként jött földünkre — és ezt ez a cselekedete bizonyítja — talán minden eddiginél is szebben.

1200 helységet foglalt el. A Rajna nyugati partján mindenfelé összerombolt városok és fáiak területek el. Az országutak mentén a fegyverletételt jelző fehér zászlók hevernek szanaszét az autóröncsök és kiégett tankok füstölgő romjai között. A német hadifoglyok végtelen áradata özönlik a gyűjtőhelyek felé.

„Tegnap délután — írja egy hadiújság — sok magasrangú német

tisztet láttam. A földön ülve várak, hogy elindítsák őket a gyűjtőtáborok felé. A német tisztet ki-jelentették: A játszma véget ért. Egyik csoportban a tisztet nagy része legjobb ruháját viselte és kezitáskát vitt magával. Az egész valahogyan azt a benyomást keltette, hogy már jöjdenek várnak arra az alkalomra, amikor megadhatják magukat.”

Tizlonás bombák egy viadukt ellen

London, március 22. (MTI) Angol nehézbombavetőik tegnap tizlonás bombákkal támadták a Weser egyik fő vasúti hidját. Támadták még vasúti csopontokat Bréma, Osnabrück és Münster körzetében. 1400 nehézbombázó 9 német repülőteret támadott Mühlheim közelében. Támadás ért Plauenben egy tankgyárat is. Légiharcokban és repülőtereken 55 német repülőgép pusztult el, közülük 15 légtámasz repülőgép. 9 amerikai bombázó és 10 vadászgép elveszett. Súlyos támadások érték Németország olajipari központjait is. Olaszországi bombázók két béskörnyéki olajtelepet bombáztak. Angol Moszkától az éjszaka kétszer támadták Berlint: február 20. óta minden éjszaka érte légitámadás a birodalmi fővárost.

A szövetéses légitámadással kapcsolatban ezt írja a Basler Nachrichten Zeitung: „A fővonalakon a szövetéses re-

pülők minden vonatot napjában kétszer, háromszor lúz alá vesznek. Teljesen felhagyott az élelmiszer- és hadianyagellátás, az ipari termelés, a csapatszállítás és kiürítés az állandó légitámadások következtében.”

Moszkva a német békepróbáikozasokról

Moszkva, március 22. (MTI) A nemzetközi életben a múlt hét teljeseren tele volt békekísérletekkel. A békekísérletekkel szerző Ribbentrop és Göbbels voltak. Ezzel kapcsolataiban emlékeztetünk arra, hogy 1941 óta, Hess kudarcot vallott angliai kiküldése után a német isziaszta propaganda több ízben posztóit fejtlyen politikai próbálóggümböket. Ez újabb tanújele Németország reménytelen katonai helyzetének.

A Szovjetunió felmondja a Törökországgal kötött egyezményt

Moszkva, március 22. (MTI) Molotovnak, a Szovjetunió külügyi népbiztosának közleménye értelmében az 1925 december 17-én megkötött szovjet-török barátság és semlegeségi egyezmény határideje lejárt, így Molotov, a Szovjetunió külügyi népbiztosa, március 19-én a szovjet kormány nevében kijelentette Törökország szovjetunióbeli nagykövetségnek, hogy felmondja a szovjet-török szerződést az ahhoz csatolt valamennyi jegyzőkönyvvel együtt. Molotov nyilatkozatában kijelenti, bár a szovjet kormány, a Szovjetunió és Törökország közötti barátság szempontjából elismeri az 1925 december 17-én megkötött szerződés fontosságát, mégis szükségesnek tartja megállapítani azt, hogy ama nagy változások következtében, amelyek a második világháború óta végbementek, a szerződés többé

nem felel meg az új helyzetnek és komoly módosításra szorul.

Az „Izvesztyija“ ezzel kapcsolatban a következőket írja:

„A Szovjetunió és Törökország között létrejött barátsági és semlegeségi szerződésen csaknem 20 év óta nem történtek olyan módosítások, amelyek a fejlődő élet követelményeinek megfelelőek volna. Már pedig ez alatt a hárs év alatt, de különösen a Hitler-Németország ellen jelenleg folyó háború idején az egész nemzetközi helyzetben mélyreható változások történtek. A két országnak természetesen nem érdeke, hogy teljesen más viszonyok közötti köztársasági szerződést ebben a formában érvényben hagyja, de ez a nemzetközi élet eredményes fejlődésének érdekét sem szolgálja, amikor, amikor Németország szétzúzásának célja után a demokratikus országokat már az foglalkoztatja, hogy miként fektessék le a tartós béke alapjait valamennyi nagy és kis békeszerető nép között.”

Beszámoló a moszkvai szakszervezetek előtt a londoni kongresszusról

Moszkva, március 22. (MTI) Március 16-án a szovjet főváros szakszervezetei nagygyűlést tartottak a szakszervezetek moszkvai palotájában. A gyűlésen Kuzdranov, a szovjet szakszervezetek elnöke részletesen beszámolt a londoni világkongresszus munkájának eredményeiről. A világkongresszus az angol szakszervezeti kongresszus, az Egyesült Államok üzemi szakszervezeti kongresszusának és a Szovjetunió szakszervezeteinek közreműködésével hívtaott egybe. Ez fontos eseményt jelent valamennyi demokratikus ország munkássága életében.

A londoni kongresszus megvitatta az aktuális kérdéseket és kijelölte azt az utat, amelyen haladva a munkásoknál mind a háborúban, mind pedig a háború utáni időszakban megoldhatja életbevágóan fontos problémáit. Az értekezések kérdéshen folyt vita, nézeteltérések is merültek fel, de az a legfontosabb, hogy meggyeztek a nézeteltérések kiküszöbölésének módja felett. A konferencia kimondta, hogy

a munkásoknál most még inkább, mint valaha, megfeszített munkájával siettetni kell a fasizmus szétzúzását.

A szakszervezetek világkongresszusa fel-

üdvözölte a krimi konferencia határozatait.

Ezután Kuzdranov rámutatott arra, hogy a konferencia számos más döntése mellett a legfontosabb a Szakszervezetek Világszövetségének megalakításáról szóló határozat volt. A konferencia az egész világ szervezett munkásainak kívánóságát teljesítve, ünnepélyesen kinyilatkoztatta, hogy egy

hatálmás demokratikus szakszervezeti világszövetség létrehozására van szükség.

E cél megvalósítása érdekében megválasztottak egy bizottságot, azgal, hogy előkészítse és 1945 szeptemberében összehívja a szakszervezeti világszövetség értekezését.

Beszámolója végén hangsúlyozta Kuzdranov, hogy a konferencia teljes mértékben figyelembe vette a szovjet delegáció valamennyi javaslatát. A világkongresszus megmutatta a demokratikus országok munkásoknáljának egységét, szervezottségét és közös törekvéseit.

A moszkvai szakszervezeti gyűlés úgy határozott, hogy jóváhagyja a szakszervezetek világkongresszusa határozatait és a szovjet delegáció munkáját.

Kolozsvárott autonóm magyar és román egyetemet állítanak fel

Északerdély főispánja és a romániai Országos Demokrata Arevonal északerdélyi konferenciája hat tagu román-magyar bizottságot választott meg az egyetemi oktatás kérdésének megoldására. A bizottság rendelete szerint a kolozsvári Egyetemi Tömb három autonóm felsőoktatási intézményből áll, úgymint: 1. a román egyetem, 2. a magyar egyetem, 3. a műegyetem román és magyar tanítási nyelvvel.

Az egyetemi tan-, műszaki- és közgazdasági személyzetnek a rendelet megjelöléséről számított két hónapon belül át kell esnie a tisztogatási eljárás. A műegyetem élén egy évre ciklusosan megválasztott román, illetőleg magyar nemzetiségű rektor és prorektor áll. A műegyetem párhuzamosan román és magyar tanzókkal működik, az elméleti tudományok kivételével, amelyek a román, illetőleg a magyar egyetemen hallgathatók. Bármely egyetemen folytatott tanul-

mányok, az illető tantárgyak egyenjogúsítása mellett, hivatalból elismerendők minden más egyetemen, illetőleg műegyetemen.

A romániai Országos Demokrata Arevonal végre megoldotta a nemzetiségek jogainak tiszteltbentartása mellett Erdély egyetemének problémáját. A magyar és román nép fial szabadon, anyanyelvükön képezhetik magukat a legfelsőbb intézetekben is. G. R. o. z. a Péter román miniszterelnök március 13-1 beszédeben mondotta: „Emberségüket bizonyítjuk be a demokráciát szerető népek előtt, ha az egyetemen a román tagozat mellett magyar tagozat is van, ha magyarok is használhatják saját nyelvüket, viselhetik nemzeti viselőiket, élhetnek saját kultúráikkal. A románok és magyarok közös öröme kell, hogy legyen az az erő, amely képessé teszi ezt a kormányt arra, hogy végrehajtsa célját: Románia demokráciájának végleges megszilárdítását.”

Kíméletlen harcot folytat Pest népe és a pesti rendőrség a fasizmus és a reakció ellen

Pesti útközről most tértek haza Jávor Iván dr. népgyógyász, Benkő Károly, a rendőrség politikai osztályának vezetője és Garai Miklós deklatívfelelős.

Garai felügyelő beszámolt a „Néplap“ munkájának a pesti rendőrség és népgyógyászok munkájáról.

A feladott megkínzott Pest sebei lassanként gyógyulnak. Az élet megindult. Megnyitkák a vendéglők és néhány egyéb üzlet. Az árak esnek. A kórházak már villanyt is kapnak. A Budára való közlekedés még nehéz, csak az Erzsébet-híd helyén épített pontonhíd áll rendelkezésre, itt ezenkívül még ellenőrzik is a forgalmat, Pestről Budára csak engedéllyel lehet átmenni. A rendőrség erőteljes fellépése helyreállította a közhizton-

ságot. A meginduló élettel párhuzamosan eljed a bosszú és a gyűlölet a pestiek szívében megkínzott ellen. A pesti lakosság nagy tömegben együttműködik a politikai rendőrséggel a nyilas hódérok ártalmatlanítására. Az Eötvös-utcai panaszfelvételi irodába özönlenek a feljelentések. A letartóztatott nyilasokat nyilas fermarukában kísérik be volt székházukba, az Andrássy-úti Hűség Házába. Itt van most a politikai osztály. Az SS. katonák ruháján kívülükön nagy SS. jelvény van ráírva. Ezeket a megjelölt

bűnösöket útközön végigkísérel a pesti lakosság haraggal: puszta kézzel vagy kövekkel akarnak rájuk támadni.

A rendőrségnek munkájában nagy segítségére vannak Karády Katalin és Goll Ben közismert filmszínészekük gyakori tanúvallomásaikkal. Mindkettőjüket elhűreolta és renakivül megkínzta a Gestapo. A nemrég letartóztatott Dűcsőné még a rendőrségen van, büntetésjárnak felderítése nem fejeződött be. A régi nyilas élharcos úgy viselkedik, mint egy bünbűnő bárány, vallomása szerint maradt nagyon megbánt és szegényen eszelkedett.

Társ, Meskó Zoltán már a népgyógyászok Conit-utcai fogházában vár az ítéletre. Ugyanott van Murai Lipót alezredes, a hírhedt nagykatái kiegészítő parancsnok, továbbá egy szakaszvezető és egy főhadnagy a nagykatái táborból, akik beismerték, hogy Ukrajnában 34 zsidó munkaszolgálatost fektettek a hóban, egészen addig, míg meg nem fagytak. Ezeknek ügyében a tárgyalás a napokban meglesz.

Debreceni vonatkozású hír, hogy Haendel Vilmos egyetemi tanár, akit annakidején des németbarát kijelentéséért még a Kállay-kormány nyugdíjazott, az oroszok fogságában van, de rövidesen a debreceni népbizottság elé kerül.

Az önkéntes századok a frontra akarnak menni

A Hajdúhadháza bevonult önkéntes századok lelkesleg küldöttsege kereste fel a kenvevelmi miniszterületet. Az új nemzeti hadsereg szervezésének munkáját sürgették. Az önkéntes századok legénysége minél előbb fegyvert akar fogni, hogy a magyar katona is megjelenhessen a szabadságharcosok soraiban. Kérték, hogy akiket már el lehet látni fegyverrel, azokat részletesen rövid kiképzésben, hogy minél előbb kiküldhessék a frontra. Akiket pedig nem tudnak egyelőre felfegyverezni, küldjék szabadlagra, hogy a mezőgazdasági termelésben résztvehessenek. A legénység kívánsága a tisztikar előbbi leigazolása, soraik közül a volt esendőöknök azonnali elítélolása és a demokratikus nevelés széles alapokon való megindítása.

Vizsgálat indult a jözsai előljároság ellen

A rendőrség politikai osztályára feljelentés futott be a jözsai előljároság ellen. A feljelentés szerint az előljároság tisztán a régi rezsim embereiből áll, akik a németekkel együttműködve résztvettek a baloldal „átfésűlésében”.

Az előljároság közegeli hatalmukkal visszaélve, a községet népellenes magatartásukkal állandóan megkárosítják. Az orosz katonai parancsnokság 3500 pengőt adott az előljároságnak a katonaságnak tejtermékkel való ellátására. Ők a lakosságot díjtalan beszolgáltatásra kényszerítették a feljelentés szerint és a pénzt maguknak tartották meg. Ugyanezt tették azokkal a lovakkal, amelyeket az orosz katonai alakulatok Jözsáról való kivonulásukkor a parasztságának hagytak. Detektívek szálltak ki a helyszínre, hogy az ügyet pontosan kivizsgálják.

Veszek cukrot, mézet, liszte, vajat, olajat, zsírt, mákot, tofást, tejterméket
Drexler cukrász,
Kossuth-u. 6, 22.

ÁLLATORVOSI
rendelés
Péterfia-utca 3.

A Nemzeti Bizottság örömmel üdvözli a földreform rendeletet

A visszatérő fasiszták ügyével és az egyetemi tisztogatás kérdésével foglalkozott a csütörtöki ülés

A Nemzeti Bizottság tegnap délelőtt 11 órai kezdettel dr. Juhász Nagy Sándor elnökletével ülést tartott.

Napirend előtt Juhász Nagy Sándor elnök méltatta a földreformrendelet jelentőségét.

— Lehetetlen — mondta — meghatottság nélkül emlékezni a népkormány 25 évvel ezelőtti kibocsátott földosztó néptörvényére, amely előfutárja a mai rendeletnek.

— Az 1918-as néptörvény és a mai földreformrendelet között főbb eltérés az, hogy a mai rendelet radikálisabb,

amennyiben a népkormány 500 holdas birtokmaximumával szemben 300 holdas maximumot állapít meg. A másik fontos különbség, hogy

a mostani rendelet telekkönyvileg bejegyzett magántulajdonába adja a parasztnak a földet,

amíg 1918-ban választani lehetett örökös birtokot és egyéni tulajdon közt.

— A földreform ma akkor látott napvilágot, amikor az ország legnehezebb helyzetében van. Micsi tudjuk, de akik ez ellen érvelni akarnak, azoknak azt vágjuk a szemébe, hogy

hol voltak évtizedeken keresztül, amikor békés időben meg lehetett volna oldani a földreformot?

— Azt hiszem, mindnyájunk száját fejezem ki, amikor javasolom, hogy a Nemzeti Bizottság üd-

vözlje az ideiglenes kormányt a földreform rendelet megjelenése alkalmából.

Végh Dezső helyettes polgármester napirend előtti felszólalásában Debrecen közellátásának kérdését említette fel. De. jelentette, hogy a feketepecsétet a feketepecsétet szinte lehetetlen, mert az élelmiszer budapesti magánosok segítik elő vásárlásaikkal. Javasolta, hogy forduljon a Nemzeti Bizottság a közellátásügyi miniszterhez abban a kérdésben, hogy a vásárlásokat ellenőrizni lehessen. A pesti vásárlók ellenőrzés nélküli működése Debrecen közellátását is máhamarabb olyan sorsra juttatja, mint amilyenben Budapest van.

Hasonló értelemben szövegezt Szabó István képviselő államtitkár, Öry István főispán, Szabó Kálmán polgármester a tárgyhöz. A Nemzeti Bizottság Öry István, Szabó Kálmán és Végh Dezső tagokat bízta meg a kérdés elintézésével.

Az ülés napirendjén Varga Gábor (Nemzeti Parasztpárt) javaslatára a Nemzeti Bizottság üdvözölte Budapest Nemzeti Bizottságát abból az alkalmából, hogy Károlyi Mihályt, a magyar Népköztársaság volt elnökét a főváros törvényhatósági bizottsági tagjának megválasztotta és őt a nemzetgyűlés pedig képviselőnek küldeni szándékozik. Debrecen Nemzeti Bizottsága óhajtja, hogy a száműzött nagy magyar államférfiút minél előbb magyar földön üdvözölhesse.

Dr. Erdős Imre javaslatára a Nemzeti Bizottság

üfoglalószót fejezte ki az ellen, hogy az elmenekült tisztviselők igazoltatásuk után hivatalonküli pozíciókba kerülhessenek.

Fel kell számolni az egyetemen az antidemokratikus szellemet

Szabó István, a Magyar Kommunista Párt titkára a visszatérő fasiszták ügyével foglalkozott. Hangzottak fel azok a tisztviselők, akik a város pénzügyi és anyagkiszármazásának elrablásánál tevékenykedtek, legmesszebbmenően felelősségre kell vonni és ezeket hivatalokba visszahelyezni nem szabad.

Különbös nyomatékkal beszélt az egyetem kérdéséről is. Az egyetem — mondta — tanárain keresztül felelős a fasisztákkal megmetélt középiskolák neveléséről. Most, amikor az egész élet a demokráciában újjáépül,

az egyetemnek is magának kell állást foglalnia, kik azok, akik sorában a fasiszta és reakciós vonalat vezeték és vezetik.

Ezeket a személyeket magának az egyetemnek kell kirekeszteni sorjaiból.

Bodnár János egyetemi rektor válaszában megállapította, hogy a felhozott kritikák teljesen jogosak.

Az egyetem 50 professzorából 41 elmenekült

és ezzel rossz példát mutatott a város lakosságának. Éppen a professzori kar, amelynek felvilágosodottságával meg kellett volna akadályozni az esztelen propaganda sikerét, ehelyett elfogadta azt.

— Tavaly decemberben kilenc egyetemi tanár kezdte el az egyetem újjászervezését és az összes nehézségek ellenére

is az egyetem az oktatást folytatta és folytatja.

— Azt az antidemokratikus szellemet, amely ezt az állapotot felidézte, fel kell számolni.

A tisztogató munkát az egyetemen megkezdtek: megnevezték azokat a professzorokat, akiket nem kívánunk többé munkába állítani. Személyileg garantálja a tisztogatás továbbfolytatását.

Szigorítani kell az igazolási eljárást

Dr. Lévy Zoltán felszólalása után a Nemzeti Bizottság tudomásul vette Bodnár János rektor tájékoztatását.

Ezek után dr. Lévy Zoltán az igazoló bizottságok jelentését terjesztette be.

A két igazoló bizottság eddig mintegy 3200 ügyet tárgyalt és ebből 237 eset kivételével a többit igazolta.

Kormányutasítás alapján először a pártbiztonter személyek igazolását végzik el és csak azután a tárgyalásra hivatottakat. Felhívta a Nemzeti Bizottság figyelmét arra, hogy a pártok, szakszervezeteken és magánosokon keresztül is hassanak oda, hogy az igazoló bizottságok megfelelő támogatásban részesüljenek. Adatok, feljelentések nélkül a bizottságok munkája lehetetlen.

APOLLO-MOZI
Eloadások: d. u. 10-11 és 12-13, vasárnap d. e. 11 órakor is.
Minden idők legnagyobb komikusává Charlie Chaplin-el a főszerepben
Modern idők
brillians amerikai vígjáték

Petőfi-mozgó volt Vigszinház)
Mai műsor: Ragyogó francia film-produció Tino Rossi a hres énekes és Michel Simon főszereplésével
Nápoly a csókok tüzeiben
Legújabb orosz híradó!
Eloadások: 1/2, 3, 4/5, vasárnap 11-kor is
Pénztáryitás 12-kor, vasárnap 10-től

csak úgy lesz az asztalon
ha idejében
megkezdjük a tavaszi szántást.

LAPZÁRTA UTÁN

Moszkva, március 22. Sztálin marsall ma külön napiparancsban adta hírül, hogy Konyev tábornagy 1. ukrainai hadseregcsoprtja Opepintől délkeletre nagy kettős áttörést hajtott végre, elfoglalta Neustadt városát és több mint 400 helységet; a hadműveletek során 15.000 német katona esett fogságba.

Zürich, március 22. Haditudósítók jelentése szerint a dunántúli szovjet offenzíva nagy erővel halad előre. A szovjet csapatok már 20 kilométerrel túlhaladtak Székesfehérváron, melynek már csak déli részében védekeznek a németek; elfoglalták Felsőgallát és Tatabányát s Komárom felé nyomulnak előre.

London, március 22. Eisenhower tábornok főhadiszállása jelent, hogy az amerikai csapatok elfoglalták Mainz és Ludwigshafen városokat és egy nap alatt 17.000 foglyot ejtettek.

Hundstätt tábornagyt felmentették a nyugati front főparancsnoksága alól, utóda Kesselring tábornagy.

Gyermekotthonokat állít fel a Nemzeti Segély

Felhívás Debrecen társadalmához!

A Nemzeti Segély gyermekvonalai egymásután gördülnek ki a budapesti pályaudvarokról az ország minden tája felé. Az éhező pesti gyermekeket szeretettel fogadja a háború szenvedései között kevésbé sújtott vidék, Debrecen. Kecskemét, Békés, Szeged, Baja népe. Sok-sok pusztulásra ítélt pesti gyermek talált a vidéki városokban meleg családi otthonra.

Szükség van azonban gyermekotthonok felállítására is, ahol a gyermekek állandó orvosi és pedagógiai gondozásban részesülnek. A Nemzeti Segély ismét Debrecen társadalmának áldozatkészségéhez fordul: lepedőkre, huzatokra,

gyermekruhákra van szükség. Tudjuk, hogy Debrecen nem bővelkedik ezekben a dolgokban és mégis kérjük: adakozzanak, mert az ország jövőjét jelentő gyermekek megmentéséről van szó. Nincs olyan áldozat, ami sok lenne ezért a nagy célért!

A szomszéd Nyíregyháza és környéke négyszer annyi gyermeket helyezett el, mint Debrecen. Áldozatkészségével mutasson példát a Tiszántúli népének Debrecen ősi városa is.

A felajánlók jelentkezzenek a Nemzeti Segély irodájában (Bathány-utca 9.), ahonnan elküldünk aholmikért.

Hajdú megyében mindenütt megszervezték a rendőrséget

A belügyminiszter elrendelte, hogy minden megyében, városban és községben egyaránt rendőrséget szervezzenek; a csendőrség intézményét megszüntette.

Ennek a rendeletnek alapján Hajdú megyében Herpay Gábor alispán az oroszok bevonulása után közvetlenül megszervezte a rendőrséget, mely intézményt aztán a rendőrség váltotta fel. A megyében a rendőrség működése iránt panasz még nem merült fel. A rendőrök fellegyverzéséről az orosz parancsnokság gondoskodik. Némely községben a fellegyverzés már teljes, de legtöbb helyen anyaghiány miatt csak 50-60 százalékos.

A megye egyes helyein, így Hajdú-böszörményben, Hajdúszoboszlón és Hajdúhadházon bünygi nyomozó osztály is működik. Pótlókat nyomozó osztály van Hajdúböszörményben, Szoboszlón, Hadházon és Hajdúnánáson. A rendőrség keblén

belül bejelentő hivatal egyelőre csak Kabán és Böszörményben van. Böszörményen kívül a rendőrség jelenleg egyenruhával még nincs ellátva, csak piros-fehér-zöld karszalagot viselnek „rendőr” felirattal. A rendőrség tagjai főként a Kommunista, Szociáldemokrata és Kisgazda Párt tagjaiból kerülnek ki. Balmazújvárosra a Nemzeti Parasztpárthoz tartozik a legtöbb rendőr.

A rendőrség az egész megyében fokozott gondot fordít a tanyavilág közbiztonságának ellenőrzésére.

Gergely Sándor az orosz faluról

Ma délután fél 4 órakor a Demokrata Ifjúsági Szövetség előadótermében Gergely Sándor, a Moszkvából hazatért író tart előadást a debreceni Szabadegyetemen. Előadásának címe: „A mai orosz falu”. Dr. Erdel Ferenc belügyminiszter mára hirdetett előadást kedre, 27-én halasztotta

Vasárnap délután 3 órakor a nyilastelepi református templom előtt a Nemzeti Bizottság rendezésében népgyűlés lesz a Nemzeti Segély kérdéseiről.

PÁRTHIR

A Magyar Kommunista Párt városi törvényhatósági bizottsági tagjai ma délután 4 órakor megbeszélést tartanak a Ferenc József-út 59. szám alatti párhelyiségben.

Pontos megjelenést kérünk.

HIREK

Szabó Kálmán polgármester minden szombaton reggel fogadja az ügyosztályvezetők referálásait a folyamatban levő városi ügyekről. Ilyenkor együtt van minden városi ügyosztálynak a vezetője és a polgármester az ügyosztály vezetőikkel együttesen beszél meg a fontosabb és nagyobb jelentőségű ügyek elintézését. Így szombaton délelőtt a polgármester feleket nem fogad.

A MÁV 24 vagonot boesított a személtakarítás céljaira rendelkezésre. A polgármester kéri a közönséget, hogy csak a bomló, tehát az egészségre káros személtanyagot hordja ki a vagonokhoz, a kötőremelket ne. A papírhulladékot leghegyesebb elégetni.

Elrendelte a polgármester, hogy minden városi hivatal, üzem és intézmény írja össze, hogy mit és mennyi értékben vettek magukkal az elmenekült városi tisztviselők. Különösen érdekes adatokat fognak ide vonatkozólag szolgáltatni: a számvétség, a város pénztára, a gyámpénztár, az elvitt értékes állapotokra és szerekre vonatkozólag a gazdasági ügyosztály, a szintén elvitt szalonna, zsír, cukor s a többi élelmiszer-élelmiszeri cikkekre és árukra vonatkozólag a közelmelési vezetőség. De azt is meg tudjuk, hogy a városi bankból mennyi érték tűnt el az elmenekült városi tisztviselők útján? A jelentés a legközelebbi közgyűlés elő kerül.

Az ószeres szakosztály elnöksége felhívja az ószeres, zsidó, használatú kereskedők figyelmét arra, hogy iparigazolványukat 8 napon belül, hétfő, kedd, csütörtök, pénteki napokon délelőtt 8-tól 11-ig a Kereskedő Társulat, Piac-u. 8. sz. emeleti helyiségébe hozzák el, mert a nem jelentkezettek olybá vesszük, mint aki önként lemondott az ipar gyakorlásáról. Szakosztály elnöksége.

Az I. fokú Iparhatóság mellett alakított véleményező bizottság március hó 23-án délután 3 órakor a város háza I. emelet 16. számú tereben ülést tart.

Közlöm a város adófizető lakosságával, hogy a rubel, valamint az 1000 pengős címletű bankjegyek korlátlan mennyiségben a folyó évben esedékes adókra befizelhetők. Polgármester.

A konyhakerti telkek kiosztása március 23-án, pénteken kezdődik az István-út mellett, a rabkertenben. Akik ott kívánnak kapni, 10 órától kezdve a helyszínen jelentkezzenek és hozzanak magukkal a telkek megjelölésére alkalmas cövekeket. A föld bére: négyzögölenként 10 fillér a helyszínen fizetendő. Polgármester.

Felhívás. A forgalmi adóhivatal felhívja mindazokat, akik általános forgalmi adó, forgalmi adóváltás és fényüzési adóktól is önálló kereseti tevékenységet fejtenek ki és ezen körülményt eddig még nem jelentették, hogy bejelentési kötelezettségüknek Csapó-utca 4. szám alatt lévő hivatalhoz 3 nap alatt pótlólag okvetlenül tegyenek eleget. A bejelentés elmulasztása 2000 pengőig terjedhető pénzbírság kiszabását vonja maga után. Forgalmi adóhivatal.

Dr. Balassa Zsigmond ügyvéd, honvédségi védő, ügyvédi működését Ferenc József-út 28/c. szám alatt folytatja.

SZÍNHÁZ

Gogoly „Revizor”-a a Csokonai Színházban

A Csokonai-színház szombaton délután mutatja be Gogoly „Revizor” című szatiráját. A szórakoztató és mégis realiztikus színekkel megírt darab éles, torz keresztmetszét adja az 1830-as évek cári hivatalnokrendszerének. A nagy orosz író mély emberábrázoló készsége csillog a darab jeleneteiben. Figurái, mintha ma is köztünk élénének. A nagy érdeklődéssel várt bemutatón az idei szezonban először lép fel Beleznai Unger István, Márki Géza és Szőnyi Klára.

SZAKSZERVEZETI HIREK

Az orvosok szabadszervezete vasárnap délelőtt 11 órakor a klinikai telepen, a Törvényszéki Orvostani Intézet II. emeleti tantermében gyűlést tart. A gyűlés tárgya az alapszabály megvitatása.

Rokkant nyomdászok figyelmébe! Segélykifizetés szombaton reggel 8 órától fél 10 óráig Apafi-utca 16. szám alatt.

A Szakszervezeti Bizottság 24-én, szombaton délután 2 órakor ülést tart.

A vas- és fém munkások folyó hó 25-én, vasárnap délelőtt 9 órakor tartják tisztújító közgyűlést. Pontos megjelenést kér a vezetőség.

A debreceni bőrpari munkások vasárnap, március 25-én délelőtt 9 órakor tisztújító közgyűlést tartanak. Pontos megjelenést kérünk.

Piaci árusok szakszervezete március hó 23-án, pénteken délután fél 2 órakor közgyűlést tart. Tagkönyvét mindenki hozza magával.

HALÁLOZÁS

László János 88. évében elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a Köztemető II./A. ravatalozójából. Lakás: Honvéd-utca 46. Bartha vállalata végzi.

vitéz Tóth Lajosné Szentjébi Agnes a múlt év október 22-én váratlanul elhunyt. Exhumált földi részét vasárnap 3 órakor fogjuk a 2/A. ravatalozóteremből örök nyugalomra helyezni. Gyászolják: Bánatos férje, vitéz Tóth Lajos, Debrecen város nyug. hajdúormostere, valamint leánya, egyetlen testvére Szentjébi Gyula és családja és a kiterjedt rokonság. (Mindenkülön értesítés helyett.) Lakás: Cségekert-utca 9. Gebauer temetkezési vállalat.

Papp Mihály szobafestő 50 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap 4 órakor lesz a Köztemető ravatalozóteremből. Gyászolják: Bánatos felesége és a rokonság. Lakás: Erdő-utca 38. Gebauer temetkezési vállalat.

Felelős szerkesztő és kiadó: DR. TARISKA ISTVÁN Szerkesztő: RADÓ ISTVÁN. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debrecen, Ferenc József-út 28. II. emelet. Telefonszám: 84.

Előfizetési árak: Egy hóra 15.— P Negyedévre 45.— P Nyomatott a „Szabadság” nyomda és kiadóvállalat körforgóján Debrecen, József királyi herceg-utca 16 szám. Felelős nyomdaigazgató: Mánes János

Csokonai-színház

Ma pénteken, március 23-án

Kálmán Imre ragyogó operettje

Csárdaskirálynő

Előadás kezdete fél 4 órakor

Meteor-mozgó

Március 23-án, pénteken Orosz dráma

Férfierő

Előadások kezdete: 3 és fél 5 óra. - Jegyelvétél 2 órakor.

APRÓHIRDETÉSEK

ALLÁS

Takarítófényeket felvesz a sebészeti klinika. 583

Hajdusoboszlói városi malom keres két molnársegédet, azonnali be lépésre, fizetés megegyezés szerint, lehet családost is. 571

Cipészegéd magas fizetéssel, kosztal felvétetik, rigtolni tudó előnyben. Ugyanott barkaros gépet veszek, simával cserélek. Kút-u. 124. 475

Önállóan szabni és műhelyt vezetni tudó szíjgyártó segéd azonnali felvétetik. Cím: Hencz Béla, Ózd, szíjgyártó. 570

Fehérnemű varrókat azonnali felvételre Vágó Lajos, Tiszántúji Fehérnemű Üzem. Vár-u. 2. sz. félelemet. 637

Rendőrség áellenőrző csoportjához gyakorlott gép- és gyorsírónt keresünk. Jelentkezés f. hó 22-23-án, 8-14 h-ig. Rendőrség I. em. 48. sz. szobában. 625

Jócsajdából való fiú fűszerstanulónak felvétetik Szövetkezet, Csapó-u. 35. 588

Segéd- és tanulóleányt felvesszünk. - Beudek, Balthyányi-u. 1. II. kapu.

Munkásanyagot pászka nyújtáshoz, munkásokat keresünk azonnali, - Pászka-üzem, József kir herceg-u. 49. 549

Megbízható, főzni tudó mindent azonnali vagy elsejére felveszek. Berzékai műterem, Piac-utca 38. sz. 429

LAKÁS

200 pengő jutalmat adok annak, aki egyszoba, konyhás, kamarás lakáshoz juttat, külsőleg Halasi-utca 42. sz. 553

ÜZENET

Ki tud róla? Károlyi Sándor 31 éves ht. őrmesterről, aki a Kassai VIII. hdt. lev. p.-ságnál teljesített szolgálatot. - Utolsó hír október 3-án Kassa. Nagyon kérem aki tud róla, értesítse Károlyi Sándorné Hajdusoboszló, Kossuth-u. 103 szám. 568

EGYÉB

Veszek méheket, viaszsonkolyt, kiépített kereteket. Méhek gondozását vállalom. Poroszlaj-u. 50 586

Veszek, eladok textilárut, szövetet, vásznat, ágyneműt, női és férfi fehérneműt. Igazolt tulajdonostól. Kertész Sándor Dégetnfeld-tér 3. 567

„Néplap” kiadóhivatala drb-ként 1.- P-ért vesz alább következő „Néplap” példányokat: I. évf. 1., 2., 3., 4., 6., 10. szám továbbá január, február és márciusban megjelent számokat.

Női pullover, 38-as fekete női cipőt (fél) és szőlőmetsző-ollót veszek Cím a kiadóban. R

Alpacea evőszékűt keresek megvételre. Madar, Cegléd-u. 11. 587

Bombasérült mindenféle bútorokat veszek. Teleki-utca 3. 570

Egy magyar katona hat hét szabadsága alatt munkát vállal ellátásért. Érdeklődni a kiadóhivatalban. 652

Egy világos háló és egy varrógép eladó. Érdeklődni Uray-utca 17. 589

Mérleg és súly javítás, vétel, csere, eladás. Kantor mérlegüzemben, - Zsák-u. 11. sz. Hatvan-utca mellett. 655

V. konzultitkár tanít angol, francia, német Vestergaard. Török Bálint-u. 2.

Katonatiszti ruhát, (zubbony, eszimanadrág) vennék élelmért vagy pénzért. - Ajánlatokat „Azonnali” jellegre a kiadóhivatalba. 660

Bütoriszüveget, velour, matraccradit, afrikot és egy nagy Singer gépet vennék. Debreczenszky kárpitos, Halköz 8. sz. 418

Kisszepezen kiadó bérbe vagy részes művelésre 109 hold föld, melyben: cca 60 hold szántó, a többi rét és legelő. Értekezni Péterfia-u. 21. alatt a délutáni órákban. Molnárnál. 400

1 kétéves csikó, - ökörszeker van eladó. 1 jó lőgépet veszek és egy nagy gyermekkoszt. Hajdudobagos 309. sz. alatt. 564

Téblaüveget kirakathoz vennék, Vágó Sándor, Csapó-u. 18. 563

Új és jókarban lévő ruhámműt veszek. Takács Gizella, Piac-utca 40. 415

Nyersgumitálpért, hideg gumiragasztónak való anyagért élelmét, cukrot szerzek vagy márkás karórákat adok. Egy fázisu 110-es vagy 220-as villanymotort veszek egy lőerőig. Levélcím: Kenyeres Sándor, Püspökladány 381

Aranyat, briliánsot, ezüstöt magas árrban vesz Blatner, Csapó 83. 409

Super kontra 6x6-os fényképezőképet, papírokat, lencsákat vásárol. - Tanulói felvétel Tökés és Horváth foto. Simonffy-utca 1. 860

Felhívom Bihar és Hajdú megye termelőközönségét, hogy mindennemű élelmiszert minden mennyiségben és a legmagasabb napiáron vásárolok a Pavillon-laktanyában. Bézi Sándor, kántinbérlet. P.

Mozzaiakapok, Aholit-lemezek, fűrészpörforgácsal kapható a Debreceni Működőházánál, - Fürdő-utca 2.

Használatunk békebeli pamutból foszlány st. polót, műrostmentes, kiadós, amíg van, Favorit, Csapó 24. 865

Mindenféle fotócikket, gépet vásárol Berzékai fotó 393

Táblaüveget magas árral vásárol Tökés és Horváth foto, Simonffy-utca 1. 312

Vargakertben, K. Tóth-utcán vagy közelében házat, vagy házhelyet keresek megvételre. Szegedi Mihály, Hatvan-u. 48. 209

Ószeres üzletemet áthelyeztem Vörösmarty-u. 12. sz. alá (volt Király-utca, most Rákosi Jenő-utca) nyílik. Mezei Gyula. 330

Eladok és veszek használt férfi és női ruhát, szüveget és vásznat, minden mennyiségben. Juhász, Hatvan-u. 29. 503

Szappanalkaló zsira-déket szappanra becserelek, Nagy szappanos. - Berek-u. 3. 776

Márkás pianinót, modern íróasztalt, 2 fotelt megvételre keresek. Bethlen-u. 3., keresztépület. 417

Komoly orosz tanárt keresek. „Néplap” kiadóhivatal. K

Tollat, nyersbőrt és gyapjút legmagasabb napiárban veszek, hívásra házhoz megyek. Bihar, Hatvan-utca 39. 380

Lebombázott házán az asztalosmunkát elkészítem hízott sertésért. Horváth asztalos, Széchenyi-u. 6. 383

Sertést, szarvasmarhát a legmagasabb napiáron vásárolok. Vadász László, Miklós-utca 43. 31

Nyersgyapjút és mindennemű fonalat, bármilyen mennyiségben veszek. Ajánlatokat a kiadóba „Gyapju” jellegre. 433

Küleskönyvtár megnyit a Magyar Demokratikus Ifjúság Szövetség könyvkereskedésében. - Püspöki-palota. 437

Elvesztett egy szoptató koca és egy 6 hónapos süldő. Nyomra-vezetőnek 1000 P jutalom. Halász Lajos, Cseré-utca 3/b.